

Faktumgalan 2015 i protest mot orättvisor

Att inte vinna när Soran Ismail är i samma heat som Årets trottoarpratare är väl inget att gräma sig över. Han vann förstås för turnén En skam för Sverige.

Hade jag suttit i juryn hade jag kanske valt Jamila Said Musse för hennes arbete mot könsstämpning och förändrade attityder i både Sverige och Somalia. Tuff tävlan. Men SocialPolitik har i 20 år med både bredd och djup envist bevakat sociala frågor ur ett underifrånperspektiv. Det är hedrande att bli nominerad. Härligt att få sitta där på andra rad på "den enda gala som är på riktigt" för att citera sångerskan Matilda Sjöström från Stora Teaterns scen. Musik, filminslag, humor och så förstås prisutdelning i flera olika grenar.

Det enda som skavde lite var hur alla var så bekväma med ordet "utanförskap". Jag fortsätter med en dåres envishet hävda att det är ett "*utanförskapande*" som pågår. Med förfärande konsekvens har *strukturer*, politiska beslut och samhällsutveckling stängt allt fler människor ute. T ex har arbetslinjen och nya stränga sjukskrivningsregler slängt ut människor i utförsäkring och därigenom utanförskap. De har inte medverkar till att folk kommer IN i samhället, utan skapat ett allt större *marginalisering och diskriminering*.

Det är hårfina nyanser jag talar om, men ord är viktiga. Det var Moderaterna som lanserade ordet utanförskap inför valet 2006. Viktigt att vara medveten om det, tycker jag och inse vad begreppet har använts till. Att sätta en stämpel på och att definiera *ut* människor.

Viktigt är också perspektivet. Att säga att en människa är "i utanförskap" lägger ett större ansvar på individen. Samtidigt

som vi har strukturer på t ex bostadsmarknaden som gör det allt svårare för unga, fattiga och invandrare att ö h t hitta någonstans att bo, att skapa sig ett hem. Det gäller att med kraft fokusera på de strukturer som marginaliserar och *diskriminerar* – i en process av utanförskapande! Kräva att samhällsstrukturerna förändras genom *andra* politiska beslut. Att *processerna* vänder från exkludering till inkludering. Som ger individen mera makt över sin egen situation.

Ja, ni vet. Vi skriver ur det perspektivet och med övertygelsen att t ex "brukare" är erfarenhetsexperter i sina egna liv.

Bara samhället kan lyssna, möta och stödja och överge gamla moraliserande patriarkala synsnätt – och strukturer.

Tack Faktum för en fin gala!

Så många människors kamp och protester mot ett orättvist samhälle.

Visst måste det väl vända? Om vi alla tar i ett par varv till!?

Maria Wallin

chefredaktör SocialPolitik

Läs mera: [Faktumgalan](#)

Årets visslare blev:

Malin Björk (V) för att hon reste sig på ett flygplan och stoppade en deportation.

Årets inkastare:

Gnosjöborna som ger tiggare arbete och och skapar nya småföretagare (Elenor Johansson med flera).

Årets trottoarpratare:

Soran Ismail, Magnus Betnér och Helena Sandklef för turnén En skam för Sverige, som vänder ut och in på publikens perspektiv.

Årets gatumusikant:

José Gonzales och Adam Tensta med flera för konserten för de statslösa palestinierna på Järntorget i Göteborg.